

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 3T/94/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7819010320
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Arpád Koreň
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2019:7819010320.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, samosudca JUDr. Arpád Koreň, v trestnej veci obžalovanej H. R., na hlavnom pojednávaní konanom dňa 27. novembra 2019 v Rožňave,

rozhodol:

Súd podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku obžalovanú H. R., K. Z., X.. XX.XX.XXXX Y. K., V. L. B. XXXX/X, K.Ž., J. L. K., X. XXX, B. C. S. R. R. K., spod obžaloby pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 349 Trestného zákona, ktorého sa mala dopustiť tak, že

obžalovaná ako matka maloletých detí H. R., X.. XX.XX.XXXX C. K. R., X.. XX.XX.XXXX, napriek uzneseniu Okresného súdu Rožňava sp. zn. 5P/80/2014-522 zo dňa 04.05.2018, vykonateľnému dňa 04.05.2018, ktoré v spojení s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 8CoP/181/2018-633 zo dňa 19.07.2018, a ktorým súd vydal neodkladné opatrenie o dočasnej úprave stykov otca K. R. s maloletými deťmi H. C. K. R. do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci určenia výživného a úpravy stykov otca s maloletými deťmi na čas po rozvode tak, že otec sa dočasne bude s maloletými deťmi stykať každý druhý a štvrtý víkend v mesiaci v sobotu od 09:00 hod., kedy si maloleté deti prevezme od matky pred jej bytom, do nedele do 17:00 hod., kedy maloleté deti matke na uvedenom mieste odovzdá, pričom matka bude povinná maloleté deti na dočasný styk s otcom pripraviť a odovzdať a prevziať ich od otca v stanovený čas a na stanovenom mieste, obvinená otcovi maloletých detí opakovane, najmä v období od dňa 12.01.2019 až do dňa 24.06.2019, neumožnila styk s maloletými synmi, a to najmä počas dní od 12.01.2019 do 13.01.2019 a od 27.04.2019 do 28.04.2019 ani s jedným z nich a počas dní od 09.02.2019 do 10.02.2019, od 23.03.2019 do 24.03.2019 a od 13.04.2019 do 14.04.2019 so synom H., kedy maloleté detí bez vážneho dôvodu nepripravila na styk o otcom a ako dôvod uvádzala, že idú ku kamarátovi, nechcú byť s otcom, ponechávala to na rozhodnutie maloletých, do ktorého im odmietla zasahovať, plánovala im v stanovených termínoch výlety a poukazovala na nevhodné zafajčené prostredie v mieste bydliska otca,

oslobodzuje, pretože tento skutok nie je trestným činom.

odôvodnenie:

Súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom obžalovanej, svedkov, prečítaním zápisníc a listinných dôkazov a celého spisového materiálu. Po takto vykonanom dokazovaní boli zistené nasledovné skutočnosti:

Obžalovaná v úvode hlavného pojednávania prehlásila, že sa necíti byť vinnou zo spáchania činu, ktorý je jej kladený za vinu. Na svoju obhajobu uviedla, že tvrdenia v obžalobe nie sú pravdivé, pretože ona vždy dodržala uloženú povinnosť podľa vyššie citovaného neodkladného opatrenia, deti vždy riadne pripravila a navyše bývalého manžela viackrát vyzývala, aby sa viac stretával s deťmi. Ona nemala žiadny dôvod mu brániť v styku s deťmi. Potvrdila však skutočnosť, že syn H. nemal záujem

k nemu chodiť, i keď bol na stretnutie vždy riadne pripravený. Bývalý manžel vedel o tejto skutočnosti, rešpektoval to a akceptoval to. Poprela, že by sa snažila úmyselne brániť v styku s deťmi. Trestné oznámenie považuje za pomstu bývalého manžela ako reakciu na určenie výšky výživného. Pripustila, že v niektorých prípadoch najmä syn H. v konečnom dôsledku nešiel na stretnutie s odôvodnením, že sa mu u neho nepáči, pretože a mu nevenuje a fajčí sa tam. Keď sa snažila syna priviesť k vozidlu, kde bol bývalý manžel, tento nechcel ísť a keď to bývalý manžel videl, povedal, že dobre s tým, že keď syn nechce ísť k nemu, nech nejde. Obžalovaná ďalej popísala spôsob odovzdávania detí otcovi a ich vzájomné vzťahy. Poprela, že by v dňoch, ktoré sú uvedené v obžalobe, deti neboli u svojho otca.

Svedok K. R. potvrdil, že syn H. k nemu prestal chodiť s tým, že obžalovaná to odôvodňovala tak, že nechce syna k tomu nútiť. Podľa jeho názoru však bola obžalovaná povinná deti pripraviť a odovzdať mu, pretože tieto neboli schopné vo veci samy rozhodnúť. Asi 2-krát sa stalo, že syn K., ktorý k nemu stále chodí, nebol u neho, a asi 2-krát sa stalo, že s ním domov neodišiel ani jeden. Podľa jeho názoru sú narušené vzťahy medzi deťmi, pretože najmä syn K. sa vyjadril, že k nemu nechce chodiť, ak tam bude jeho brat. Tvrdil, že vždy, keď vznikol nejaký problém, navštívil príslušnú kuratelu, kde vzniknutú situáciu konzultoval. So svojou terajšou priateľkou pravidelne chodili do školy, kde zisťovali, ako sa deťom v škole darí. Po riešení veci súdom v trestnom konaní začali ku nemu chodiť obe deti. Aj svedok popísal podrobne spôsobe preberania detí.

Svedkyňa Mgr. G. O. poukázala na to, že úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vie o problémoch v stykoch detí s otcom, pričom sa snažili účastníkov viesť k ich zmieru. Dohovárali aj deťom na dobrovoľné styky s otcom, avšak zistili, že ide o povahovo rozdielne deti, a to aj napriek tomu, že ide o dvojčiky. Je zrejmé, že syn K. inklinuje skôr k otcovi a H. k matke. Problémy pretrvávajú asi 4 roky, čo však pre deti predstavuje mimoriadnu záťaž. Okrem stykov rodičov s deťmi je upravený aj styk so starou matkou. Svedkyňa nemala poznatky o tom, že by otec detí bol navštevoval kuratelu. Svedkyňa má vedomosti o tom, že počas výsluchov za účasti psychológa v podstate ani jedno dieťa sa nevyjadrilo v tom zmysle, že by nechceli chodiť k otcovi, avšak syn Michal odôvodňoval nechut' navštevovať otca (fajčenie v domácnosti, poskytovanie sladkých jedál a podobne).

Svedkyňa D. O., priateľka otca detí, vypovedala, že ona považuje vzťah detí k otcovi za veľmi dobrý. Ich návštevy v domácnosti prebiehajú bez problémov. Boli aj prípady, keď sa deťom nechceli ísť domov, avšak ich matka odmietla dať súhlas na predĺženie pobytu. O deti sa starajú obaja so svedkom K. R.. Stalo sa, že syn H. odmietol k nim prísť a stalo sa aj to, že neprišiel ani jeden z nich. Uviedla, že dôvodom bola napr. oslava narodenín, pozeranie filmu u kamaráta, prípadne nejaké domáce práce. Spočiatku chodila pre deti aj ona, pričom však obžalovaná odmietla komunikovať. Keď niektorého z detí k nim neprišlo, túto skutočnosť oznámila obžalovaná telefonicky, alebo telefón priamo odovzdala deťom, kedy napr. syn H. oznámil jednoducho to, že k nim nepôjde. Svedok R. sa snažil najmä menovaného syna prehovárať, ale keď tento rázne odmietol, už na neho nenalieval.

Svedok E. J., druh obžalovanej, považuje obvinenia obžalovanej za nepravdivé. Tvrdil, že obžalovaná vždy pripraví deti na styk s otcom, no stane sa, že chlapci nechcú ísť k otcovi. Oni nikdy neplánovali pre deti žiadne akcie v úmysle zabrániť im ísť k otcovi. Nechávajú to na rozhodnutie detí. Nespomína si na prípad, že by ani jedno dieťa nešlo k otcovi.

Prokurátorka navrhla doplniť dokazovanie vyjadrením úradu práce, sociálnych vecí a rodiny k tvrdeniam svedka R., či skutočnosť konzultoval vzniknutú situáciu s kuratelou. Obhajkyňa navrhla doplniť dokazovanie výsluchom súrodencov detí, znaleckým odkazovaním z odboru psychológie na príčiny odmietania styku detí s otcom. Výsluchom znalkyne Mgr. Z., o doplnenie spisového materiálu a zadováženie všetkých spisov, ktoré prebiehajú v právnych veciach obžalovanej a svedka R. a výsluchom družinárky dr.O.. Súd v danom štádiu konania považuje tieto návrhy na prebytočné a neopodstatnené, a preto ich odmietol.

Súd sa oboznámil aj s celým ďalším spisovým materiálom a po takto vykonanom dokazovaní dospel k nasledujúcim záverom:

Prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 349 Trestného zákona sa dopustí ten, kto po tom, čo sa proti nemu bezvýsledne použili opatrenia v civilnom procese, smerujúce k výkonu rozhodnutia súdu alebo súdom schválenej dohody o výchove maloletých detí, marí výkon takého rozhodnutia alebo

dohody alebo kto marí výkon neodkladného opatrenia uloženého v civilnom procese na ochranu osôb ohrozených násilím alebo vo veciach starostlivosti súdu o maloletých.

Zo znenia tohto ustanovenia vyplýva, že rozhodnutie v dôsledku konania páchatel'a nie je vykonané a vykonať ho nie je možné alebo len s veľkými ťažkosťami resp. za podstatne sťažených podmienok.

Podľa § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Podľa § 376 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (CMP) ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu.

V danom prípade je potrebné upriamiť pozornosť v nadväznosti na ustanovenie § 367 ods. 3 CMP na to, že podľa názoru súdu je rozdiel medzi vykonateľnosťou neodkladného opatrenia a výkonom rozhodnutia neodkladného opatrenia. Je nepochybné, že neodkladné opatrenie ako forma rozhodnutia je vykonateľné jeho vyhlásením prípadne jeho vyhotovením, čo však znamená, že účastník konania môže podľa tohto rozhodnutia konať ihneď a využívať právo, ktoré mu bolo priznané, na rozdiel od iných rozhodnutí, kde vykonateľnosť rozhodnutia môže byť upravená rozdielne. Ako však zo znenia príslušných ustanovení CMP vyplýva, zákon pozná aj výkon rozhodnutia neodkladného opatrenia, čo znamená, že ak povinný účastník nebude plniť dobrovoľne to, čo mu neodkladné opatrenie ukladá, môže sa prikrčiť na návrh, a v tomto prípade bez návrhu, k výkonu samotného rozhodnutia, čo má však predpísané postupy a spôsoby.

Ustanovenie § 349 Trestného zákona jasne ustanovuje, že sa musia prv využiť všetky opatrenia v civilnom procese smerujúce k výkonu rozhodnutia súdu, pričom prostriedky trestného práva sú až krajným spôsobom k dosiahnutiu priznaného práva, až po tom, keď sa bezvýsledne využijú všetky prostriedky civilného práva. Znamená to, že k trestnému postihu páchatel'a by mohlo dôjsť v danom prípade až za situácie, kedy sa nariadilo konanie o výkone neodkladného opatrenia a páchatel' by úmyselným konaním maril výkon takéhoto neodkladného opatrenia v rámci konania o jeho výkone. V danom prípade je teda zrejmé, že obžaloba proti obžalovanej H. R. bola podaná predčasne, pretože konaním menovanej nedošlo k naplneniu zákonných znakov skutkovej podstaty žalovaného prečinu. Vo veci vôbec neprebíha konanie o výkone rozhodnutia, čo treba odlišovať od situácie, že pôvodné neodkladné opatrenie je vykonateľné.

Nie zanedbateľnou skutočnosťou je aj okolnosť, že po úprave skutkovej vety došlo len k 6. prípadom, kedy nebol naplnený obsah vydaného neodkladného opatrenia, pričom nie je vylúčené, že v týchto prípadoch svedok R. bol dostatočne uzrozumený s tým, že dieťa z vlastnej vôle odmietlo k nemu ísť, čo mohol akceptovať s tým, že nemal záujem dieťa nútiť. Táto úvaha je však nad rámec vyššie uvedeného záveru.

Maloleté dieťa má právo poznať a stretávať sa s obidvoma rodičmi, budovať si s nimi vzťah, pretože sa jedná o najbližšie osoby v jeho živote. V tomto smere by mali obaja rodičia nájsť vzájomnú dohodu a konať výhradne v záujme dieťaťa. Ako vyplýva z ustanovenia čl. 5 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. v znení zmien a doplnkov, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V tomto smere musia postupovať aj orgány činné v trestnom konaní, súdy a subjekty poskytujúce pomoc obetiam, ktoré sú povinné v prípade obzvlášť zraniteľnej obete, ktorou je dieťa, prihliadať na najlepší záujem dieťaťa (§ 3 ods. 8 Zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Rovnako túto povinnosť upravuje v čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach detí, podľa ktorého záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch, týkajúcich sa detí. Medzinárodné zmluvy a dohovory v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky majú v tomto smere prednosť pred zákonmi.

Posudzujúc základné znaky skutkovej podstaty žalovaného prečinu má súd za to, že aj v zmysle zaužívanej súdnej praxe (napr. rozsudok NS SR 5Tdo 24/2010) neboli naplnené konaním obžalovanej všetky zákonom stanovené znaky tejto skutkovej podstaty.

Na základe uvedených skutočností preto súd po vykonanom dokazovaní vyslovil, že skutok, pre ktorý je obžalovaná za daného stavu a za súčasnej situácie trestne stíhaná, nie je trestným činom a preto ju v súlade s ust. § 285 písm. b) Trestného poriadku spod obžaloby v celom rozsahu oslobodil.

Z týchto dôvodov bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na Okresnom súde Rožňava do 15 dní od oznámenia rozsudku, a to v4 vyhotoveniach. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takej osoby, oznámením je až doručenie. Odvolanie má odkladný účinok. (§ 306/2)

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2)

- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307/1b) a to len vo svoj prospech (§ 308/2)

- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308/2)

- zákonný zástupca obžalovaného, opatrovník obžalovaného a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obžalovaného i proti jeho vôli (§ 308/2)

- štátny orgán starostlivosti o mládež pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného a to len v jeho prospech a to aj proti jeho vôli (§ 345/1)

- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307/1c), a to v neprospech obžalovaného (§ 308/1). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68)

- zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci (§ 307/1d), (§ 45/1)

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.